

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

Met dit wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan verordening (EU) 2024/1309 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronische communicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijziging van verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van richtlijn 2014/61/EU (gigabitinfrastructuurverordening). In de gigabitinfrastructuurverordening (hierna: verordening) zijn diverse maatregelen opgenomen die gericht zijn op het versterken en harmoniseren van geldende rechten en verplichtingen om de uitrol van zogenoemde netwerken met zeer hoge capaciteit (hierna: VHC-netwerken) te versnellen. Dit zijn glasvezelnetwerken of netwerken die een daarmee vergelijkbare (zowel download als upload) snelheid kunnen leveren, alsmede mobiele 5G netwerken. Voorop in de verordening staat de verlaging van de kosten bij het aanleggen van VHC-netwerken. De verordening regelt daartoe het gedeeld gebruik van infrastructuur, de coördinatie van civiele werken, het stroomlijnen van vergunningsverleningsprocedures en stelt regels vast om ervoor te zorgen dat gebouwen geschikt zijn voor de aanleg van VHC-netwerken.

Met de verordening wordt Richtlijn 2014/61/EU van het Europese Parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van elektronischecommunicatienetwerken met hoge snelheid (PbEU 2014, L 155) (hierna: richtlijn breedband) ingetrokken. De richtlijn breedband kan worden gezien als de voorloper van de verordening en was gericht op het versnellen van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met een snelheid van 30 Mbps of meer. De in de verordening geregelde onderwerpen komen goeddeels overeen met die in de richtlijn breedband. Wel is de verordening op diverse punten verder uitgewerkt dan de richtlijn en bevat deze een aantal nieuwe verplichtingen. Hierop zal hierna worden ingegaan.

De implementatie van de richtlijn breedband heeft destijds plaatsgevonden in de Telecommunicatiewet, met name door wijzigingen in hoofdstuk 5 en de invoeging van een nieuw hoofdstuk 5a betreffende het medegebruik van voorzieningen en de coördinatie van civiele werken, alsmede door het vervangen van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten door de Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (hierna: WIBON). In deze uitvoeringswet wordt daarom onder meer hoofdstuk 5 van de Telecommunicatiewet aangepast en wordt het oude hoofdstuk 5a vervangen door een nieuw hoofdstuk dat ziet op de uitvoering van de verordening. Verder wordt de WIBON aangepast.

2. Inhoud van de verordening op hoofdlijnen

De verordening heeft tot doel de uitrol van VHC-netwerken te faciliteren en te stimuleren door het gezamenlijke gebruik van bestaande fysieke infrastructuur te bevorderen en door een efficiëntere uitrol van nieuwe fysieke infrastructuur mogelijk te maken, zodat dergelijke netwerken sneller en goedkoper kunnen worden uitgerold. Het gaat bij de verordening om minimumharmonisatie. Lidstaten kunnen, uitzonderingen daargelaten, regels vaststellen die strikter of gedetailleerder zijn dan de minimumeisen uit de verordening.

Toegang tot fysieke infrastructuur

Netwerkexploitanten en overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur moeten voldoen aan alle redelijke verzoeken van exploitanten¹ om toegang tot die fysieke infrastructuur ten behoeve van de uitrol van VHC-netwerken. Deze toegang moet geschieden onder redelijke en billijke voorwaarden. Onder netwerkexploitanten² moet niet alleen een (andere) aanbieder van een openbaar elektronisch communicatienetwerk of bijbehorende faciliteit worden verstaan, maar ook een onderneming die fysieke infrastructuur heeft op het

¹ Een exploitant is een onderneming die een openbaar elektronischecommunicatienetwerk of een bijbehorende faciliteit aanbiedt of gemachtigd is deze aan te bieden. Zie artikel 2 van de verordening en artikel 2, onderdeel 29, van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking) (PbEU 2018, L 321).

² Zie artikel 2, onderdeel 1, van de verordening.

gebied van productie, transport of distributie van gas, verwarming, water (inclusief riolering en drainage systemen). Daarnaast vallen ook ondernemingen met fysieke infrastructuur die vervoer verzorgen (wegen, spoorwegen, tunnels, havens en luchthavens) onder de verplichting te voldoen aan redelijke toegang tot de fysieke infrastructuur. De verplichting voor netwerkexploitanten die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur om toegang te verlenen is niet nieuw en kwam reeds voor in de richtlijn breedband en ter implementatie daarvan in hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet.³ Nieuw ten opzichte van de richtlijn breedband en hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet is dat naast netwerkexploitanten ook overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur onder de toegangsverplichting vallen.

Nieuw in de verordening is verder dat ten opzichte van de richtlijn breedband in de verordening ook aanbieders van bijbehorende faciliteiten (zoals bijvoorbeeld aanbieders van antennemasten, aanbieders van dakruimte voor het opstellen van antennes, en aanbieders van lege mantelbuizen) onder de toegangsverplichting (medegebruiksverplichting) vallen. Voor Nederland is dit echter niet nieuw. Een dergelijke verplichting gold immers al ter uitvoering van nationaal beleid op grond van artikel 5a.3, tweede lid, van de Telecommunicatiewet.

Voorts verplicht de verordening rechtspersonen die actief zijn als huurders of die huurcontracten beheren namens grondeigenaren met betrekking tot grond waarop faciliteiten worden of zijn geïnstalleerd met het oog op de uitrol van elementen van VHC-netwerken te goeder trouw te onderhandelen met exploitanten over de toegang tot dergelijke grond overeenkomstig het nationale overeenkomstenrecht. Deze verplichting ziet dus niet op overeenkomsten tussen grondeigenaren zelf en exploitanten. De voorgenoemde rechtspersonen en exploitanten brengen de nationale regelgevende instantie in kennis van de bereikte overeenkomst. In Nederland zal deze instantie de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) zijn.

De verordening biedt verder de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden in de nationale wetgeving eigenaren van particuliere commerciële gebouwen te verplichten te voldoen aan redelijke verzoeken om toegang tot hun gebouw, inclusief het dak. Deze bepaling lijkt vooral gericht te zijn op het kunnen plaatsen van antennes op het dak van een (hoog) gebouw. Uit de in de verordening opgenomen voorwaarden blijkt verder dat de bepaling ziet op gebouwen in afgelegen gebieden waar geen VHC-netwerk beschikbaar is. Gezien de genoemde voorwaarde lijkt deze bepaling voor Nederland niet relevant. Nederland kent immers geen of nauwelijks afgelegen gebieden waar ook nog sprake is van hoge gebouwen. Daarom is in de uitvoeringswet van de mogelijkheid die de verordening op dit punt biedt geen gebruik gemaakt. Verder voorziet de verordening erin dat de Europese Commissie na raadpleging van belanghebbenden en diverse instanties richtsnoeren vaststelt met betrekking tot de toegang tot fysieke infrastructuur.

Om verzoeken te kunnen doen tot toegang van fysieke infrastructuur moeten partijen die een VHC-netwerk willen aanleggen weten welke fysieke infrastructuur er in het gebied waar zij het netwerk willen aanleggen beschikbaar is. Daarom heeft de aanlegger, net als al was voorzien in de richtlijn breedband, het recht om op verzoek via een zogenoemd centraal informatiepunt toegang te krijgen tot bepaalde minimuminformatie over bestaande fysieke infrastructuur, zoals geografische informatie over de ligging van de fysieke infrastructuur, het type en huidig gebruik van de infrastructuur en een contactpunt.

Uitgangspunt is dat de bedoelde informatie direct beschikbaar is via het centrale informatiepunt. Mocht de gevraagde informatie echter niet beschikbaar zijn, dan moet deze binnen 10 dagen na het verzoek alsnog in elektronische vorm beschikbaar worden gesteld. Bovendien hebben netwerkexploitanten en de betreffende overheidsinstanties de verplichting om de informatie actueel te houden door iedere actualisering onmiddellijk beschikbaar te stellen. Daarnaast moeten netwerkexploitanten en overheidsinstanties voldoen aan schriftelijke verzoeken van een exploitant om inspectie van de fysieke infrastructuur.

Overigens kan de verstrekking van de minimuminformatie en de inspectie geweigerd worden wanneer dat noodzakelijk is voor de veiligheid van bepaalde gebouwen die eigendom zijn of onder zeggenschap staan van overheidsinstanties, de veiligheid en integriteit van de netwerken, de nationale veiligheid, de veiligheid van nationale kritieke infrastructuur, de volksgezondheid of de

³ Onder “medegebruik” als bedoeld in hoofdstuk 5a (oud) van de Telecommunicatiewet en “toegang” als bedoeld in de richtlijn breedband en de verordening wordt hetzelfde verstaan. Zie Kamerstukken II, 2016/17, 34 739, nr. 3, p. 7.

openbare veiligheid, of om redenen van vertrouwelijkheid of handels- of bedrijfsgeheimen. Daarnaast geldt de verplichting tot verstrekking van minimuminformatie en inspectie niet indien de fysieke infrastructuur in technisch opzicht niet geschikt is voor de uitrol van VHC-netwerken of bijbehorende faciliteiten of wanneer de fysieke infrastructuur niet onder de toegangsverplichtingen van artikel 3 van de verordening valt. Ook mag de beschikbaarstelling van informatie en inspectie op voorhand door een lidstaat worden uitgesloten indien het nationale kritieke infrastructuur betreft of als uit een kostenbatenanalyse blijkt dat de kosten van de beschikbaarheidsstelling niet opwegen tegen de baten van de toegang tot de informatie over die fysieke infrastructuur. In het wetsvoorstel is daarom voorzien in de mogelijkheid om de uitsluiting bij of krachtens algemene maatregel van bestuur uit te werken.

Coördinatie van civiele werken

De verordening voorziet verder in regels met betrekking tot de coördinatie van civiele werken. Onder civiele werken wordt verstaan "elk product van een geheel van bouwkundige of civieltechnische werken dat bestemd is om als zodanig een economische of technische functie te vervullen en dat een of meer elementen van een fysieke infrastructuur omvat".⁴ Netwerkexploitanten en overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur (bijvoorbeeld de gebouwen van de ministeries of van een gemeente), hebben het recht met exploitanten die elementen van VHC-netwerken of bijbehorende faciliteiten uitrollen, te onderhandelen over het sluiten van een overeenkomst voor de coördinatie van civiele werken.

Hier staat tegenover dat overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur, net als netwerkexploitanten die civiele werken uitvoeren die geheel of gedeeltelijk met overheidsmiddelen worden gefinancierd, moeten voldoen aan elk redelijk schriftelijk verzoek tot coördinatie van civiele werken gedaan door exploitanten die elementen van VHC-netwerken of bijbehorende faciliteiten uitrollen. In de verordening is nader uitgewerkt wanneer aan een dergelijk coördinatieverzoek moet worden voldaan. Verder moet het orgaan van samenwerkende Europese toezichthouders op het gebied van elektronische communicatie (Body of European Regulators for Electronic Communications, hierna: Berec) richtsnoeren opstellen ten aanzien van de coördinatieverplichting, onder meer over de verdeling van de kosten in verband met de coördinatie. Overigens zal deze verplichting in de Nederlandse praktijk niet gelden voor netwerkexploitanten in de telecommunicatiesector aangezien in Nederland de telecommunicatienetwerken nagenoeg geheel privaat worden gefinancierd.

Om het doen van een coördinatieverzoek te vergemakkelijken bepaalt de verordening dat elke netwerkexploitant en elke overheidsinstantie die eigenaar is of zeggenschap heeft over fysieke infrastructuur, via het centraal informatiepunt, bepaalde minimuminformatie in elektronische vorm ter beschikking moet stellen over de voorgenomen civiele werken. De verordening stelt verder procedurele en inhoudelijke eisen aan de te verstrekken informatie. Zo moet de informatie correct en actueel zijn. Daarnaast moet de netwerkexploitant, zodra hij beschikt over de informatie over de door hem in de komende zes maanden geplande civiele werken en indien een vergunning wordt beoogd, uiterlijk twee maanden voordat de vergunningsaanvraag voor het eerst bij de bevoegde autoriteiten wordt ingediend, deze informatie verstrekken.

Exploitanten die VHC-netwerken of bijbehorende faciliteiten willen uitrollen hebben het recht om de informatie te verkrijgen binnen in de verordening gestelde termijnen en voorwaarden. De toegang tot de informatie kan alleen worden geweigerd wanneer dat noodzakelijk is met het oog op de veiligheid en de integriteit van de netwerken, de nationale veiligheid, de veiligheid van kritieke infrastructuur, de volksgezondheid of de openbare veiligheid, of om redenen van vertrouwelijkheid of handels- en bedrijfsgeheimen. Lidstaten kunnen bovendien in hun nationale regelgeving bepaalde soorten civiele werken buiten de informatieplicht laten vallen. Het kan daarbij gaan om civiele werken van beperkte omvang of civiele werken die verband houden met nationale kritieke infrastructuur, noodsituaties of nationale veiligheid. Het voornemen bestaat om deze uitzonderingen in de lagere regelgeving nader uit te werken. Voor zover het gaat om werken van beperkte omvang wordt daarbij op dit moment gedacht aan civiele werken die minder dan x werkdagen in beslag nemen, dan wel minder dan y euro kosten. Bij nationale kritieke infrastructuur kan, bijvoorbeeld, worden gedacht aan militaire terreinen en vliegvelden. Hiervoor wordt onder andere aangesloten bij de civiele werken genoemd in artikel 8 van het Besluit informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken. Voorts kunnen overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur en

⁴ Artikel 2, onderdeel 5, van de verordening.

netwerkexploitanten zelf besluiten geen informatie ter beschikking te stellen. Dat kan ten aanzien van civiele werken die beperkt zijn in omvang of ten aanzien van werken die van belang zijn voor de door de lidstaten vastgestelde noodredenen. Tevens kunnen lidstaten bepalen dat overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur en netwerkexploitanten informatie betreffende bepaalde geplande civiele werken niet ter beschikking mogen stellen. In dit wetsvoorstel is een grondslag opgenomen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur hier regels over te kunnen stellen.

Vergunningen

De verordening bevat voorts regels ten aanzien van de verlening en verlenging van vergunningen die nodig zijn voor het kunnen uitrollen van elementen van VHC-netwerken. Het gaat hierbij niet alleen om de instemming die nodig is van het college van burgemeester en wethouders omtrent het tijdstip, de plaats en de wijze van uitvoering van de werkzaamheden voor de aanleg van telecomkabels of de vergunning voor de bouw van antenne-installaties vanaf 5 meter op grond van respectievelijk artikel 5.3 van de Telecommunicatiewet en artikel 2.26 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (hierna: Bbl), maar ook om eventuele andere vergunningen die nodig zijn voor de uitrol van VHC-netwerken en bijbehorende faciliteiten, zoals een vergunning voor het aanleggen in waterstaatswerken en vergunningen in het kader van beschermde dorps- en stadsgezichten. Uitgangspunt bij die vergunningen is dat de bevoegde autoriteiten de uitrol van VHC-netwerken of bijbehorende faciliteiten niet onnodig mogen beperken of belemmeren. Ook moeten lidstaten ervoor zorgen dat de voorwaarden en de procedures voor het verlenen van vergunningen op het hele grondgebied van de lidstaat consistent zijn.

De verordening verlangt dat alle informatie over het verlenen van de benodigde vergunningen te vinden is in een centraal informatiepunt. Daarnaast moet(en) de benodigde vergunning(en) in elektronische vorm kunnen worden aangevraagd via een centraal informatiepunt en moet de status van de vergunningaanvraag via het centraal informatiepunt kunnen worden ingezien.

Zowel de informatie over vergunningen benodigd voor de uitrol van VHC-netwerken als de aanvraag zijn in het geval van de Omgevingswet in Nederland reeds centraal beschikbaar via het omgevingsloket. Het omgevingsloket kan daarom functioneren als een centraal informatiepunt. Voor instemmingsbesluiten is de informatie decentraal in digitale vorm beschikbaar bij gemeenten, maar wordt deze in veel gevallen ook centraal ontsloten via het Ondernemersplein. De aanvraag van instemmingsbesluiten verloopt via gemeentelijke systemen, die daarmee dienen als centrale informatiepunten. Ten slotte moet het centraal nationaal digitaal toegangspunt toegang bieden tot het omgevingsloket en de gemeentelijke systemen.

De verordening regelt ook de termijnen waarbinnen op een vergunning moet worden beslist. De hoofdregel is dat een vergunning verleend of geweigerd moet worden binnen vier maanden na ontvangst van een volledige vergunningsaanvraag. Bevoegde autoriteiten moeten binnen 20 werkdagen na ontvangst van een aanvraag bepalen of de aanvraag volledig is. Indien nodig verzoeken de bevoegde autoriteiten binnen die termijn van 20 werkdagen de aanvrager om de informatie aan te vullen. De verordening biedt lidstaten de mogelijkheid om op voorhand redenen te bepalen waarom de bevoegde autoriteit in uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen ambtshalve de termijnen kan verlengen. Het wetsvoorstel voorziet erin dat dit in lagere regelgeving kan worden uitgewerkt.

Voor de meeste vergunningen die nodig zijn voor de uitrol van VHC-netwerken geldt een beslistermijn die valt binnen de termijn van vier maanden die is voorgeschreven door de verordening. Het is echter niet op voorhand uit te sluiten dat voor een vergunning (op centraal of decentraal niveau) die vereist is voor de uitrol van VHC-netwerken een beslistermijn geldt die langer is dan vier maanden. Daarom is in het wetsvoorstel een bepaling opgenomen die bewerkstelligt dat voor die vergunningen in afwijking van de reguliere beslistermijnen, de termijn van vier maanden uit de verordening geldt. Verwezen wordt naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdeel F, onder artikel 5a.7 (nieuw), van het wetsvoorstel voor een nadere toelichting.

De verordening biedt daarnaast de bevoegde autoriteiten de mogelijkheid vergunningen te verlengen in het geval de aanleg om objectief gerechtvaardigde redenen niet van start kon gaan of niet kon worden voltooid binnen de geldigheidsduur van de vergunning.

Nieuw in de verordening is dat indien binnen de toepasselijke termijn door de bevoegde autoriteit geen beslissing wordt genomen, de vergunning geacht wordt te zijn verleend (de zogenoemde *lex silencio positivo*). Lidstaten kunnen echter van deze bepaling afwijken indien de exploitant die de

vergunning heeft aangevraagd overeenkomstig het nationale recht vergoeding van de schade kan vorderen die hij heeft geleden door het uitblijven van een beslissing binnen de voorgeschreven termijn, dan wel de exploitant de zaak kan voorleggen aan de rechter of een toezichthoudende instantie. In deze uitvoeringswet is ervoor gekozen om van deze mogelijkheid gebruik te maken. Hiermee wordt aangesloten bij het huidige systeem betreffende vergunningverlening in Nederland. Voor nadere informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van deze toelichting alsmede naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdeel F, van het wetsvoorstel.

Naast regels voor de procedures van de aanvraag van vergunningen nodig voor de uitrol van elementen van VHC-netwerken en bijbehorende faciliteiten, verplicht de verordening er in artikel 9 ook toe dat in bepaalde gevallen sprake moet zijn van een vrijstelling van het vereiste van een vergunning voor de uitrol van elementen van VHC-netwerken. Daarbij gaat het om door de lidstaat nader aan te wijzen civiele werken die nodig zijn voor de uitrol van VHC-netwerken of bijbehorende faciliteiten en die zijn te beschouwen als reparatie- en onderhoudswerkzaamheden van beperkte omvang, beperkte technische verbeteringen van bestaande werken of installaties en civiele werken met een beperkte omvang.

Artikel 9, eerste lid, van de verordening heeft rechtstreekse werking en heeft daarmee voorrang op eventuele nationale regelgeving die tevens betrekking heeft op vergunningen die vereist zijn voor de uitrol van elementen van VHC-netwerken of bijbehorende faciliteiten. De soorten werken waarop de verplichte vrijstelling van een vergunningsprocedure van toepassing is, worden, zoals gezegd, aangewezen door de lidstaten. Daarvoor is een grondslag opgenomen in het wetsvoorstel. Het derde lid van artikel 9 bepaalt vervolgens dat bevoegde autoriteiten in bepaalde gevallen van de vergunningsvrijstelling kunnen afwijken. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als het fysieke infrastructuur betreft die wordt beschermd om redenen van architecturale, historische, religieuze of milieuwaarde. Ook kan van de vergunningsvrijstelling worden afgeweken met het oog op openbare veiligheid, defensie, milieu of volksgezondheid. Om ervoor te zorgen dat de bevoegde autoriteiten kunnen beoordelen of de vergunningsvrije werken onder een van de afwijkingsgronden vallen, kan bepaald worden dat voor die werken wel een kennisgevingsplicht geldt (artikel 9, vierde lid, van de verordening). In het wetsvoorstel is hiervoor een grondslag opgenomen om dit bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te regelen.

Centrale informatiepunten

De bevoegde instanties die de functie van een centraal informatiepunt uitvoeren moeten door de lidstaat worden aangewezen. Om dit mogelijk te maken is in dit wetsvoorstel een grondslag opgenomen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur de bevoegde instanties aan te wijzen.

Voor het centraal informatiepunt geldt dat er, net als nu al het geval is, in een lidstaat meerdere van kunnen bestaan. Te denken valt daarbij aan een informatiepunt dat betrekking heeft op een bepaald deel van de fysieke infrastructuur, zoals bijvoorbeeld antenne-opstelpunten. Wel moeten er dan uiteraard nog een of meer andere centrale informatiepunten zijn waar de gegevens over de resterende fysieke infrastructuur te vinden zijn. Ook is het denkbaar dat een centraal informatiepunt zich richt op een bepaald gebied van een lidstaat. In dat geval moeten dergelijke centrale informatiepunten gezamenlijk het hele territorium van de lidstaat beslaan.

Een centraal informatiepunt moet via het internet toegankelijk zijn. Het is niet nodig dat de informatie direct op het centraal informatiepunt gehost wordt. Zo is het toegestaan dat op het centraal informatiepunt wordt doorgelinkt naar een elders aanwezige database of een ander centraal informatiepunt.

Belangrijk is dat de verordening vereist dat als er in een land meerdere centrale informatiepunten zijn er ook één centraal nationaal digitaal toegangspunt is. Dit centraal nationaal digitaal toegangspunt moet toegankelijk zijn via het internet en moet toegang bieden tot alle andere (gedigitaliseerde) centrale informatiepunten. Het voornemen bestaat deze nationale toegang in Nederland te laten verzorgen door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het ministerie van Economische Zaken. Verder bestaat het voornemen om het Kadaster en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur als bevoegde instanties aan te wijzen. Daarmee wordt aangesloten bij het gegeven dat het Kadaster en de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur ook nu informatie toegankelijk maken die gebruikt kan worden voor de aanleg van elektronische communicatienetwerken. Voor de uitvoering van de taken voor vergunningverlening bestaat het voornemen om gemeenten en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (Omgevingsloket) als bevoegde instanties aan te wijzen.

Waar de verordening voorschrijft dat de lidstaten via een centraal informatiepunt de vrijstellingen van de verplichtingen uit de verordening bekendmaken, gelden het Staatsblad en de Staatscourant als centraal informatiepunt. De vrijstellingen worden namelijk bij ministeriële regeling of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vastgesteld. Op grond van de artikelen 4 en 5 van de Bekendmakingswet dienen ministeriële regelingen en algemene maatregelen van bestuur bekend te worden gemaakt door plaatsing in het Staatsblad dan wel de Staatscourant.

Aanleg en toegang binnen gebouwen

Artikel 10, eerste lid, van de verordening bepaalt ook, en dat is nieuw ten opzichte van de richtlijn breedband, dat alle nieuwe gebouwen en gebouwen die ingrijpend worden gerenoveerd waarvoor na 12 februari 2026 bouwvergunningen zijn aangevraagd moeten worden uitgerust met glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur en binnenhuisglasvezelbekabeling met inbegrip van aansluitingen tot het fysieke punt waar de eindgebruiker verbinding maakt met het openbare netwerk. Ook voorziet artikel 10, tweede lid, van de verordening erin dat alle nieuwe meergezinswoningen en meergezinswoningen die ingrijpend worden gerenoveerd waarvoor na 12 februari 2026 bouwvergunningen zijn aangevraagd moeten worden voorzien van een zogenoemd toegangspunt. Een toegangspunt is een in of (net) buiten het gebouw gelegen fysiek punt dat toegankelijk is voor ondernemingen die openbare elektronische communicatienetwerken aanbieden of gemachtigd zijn die aan te bieden, en waar het netwerk op de glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur kan worden aangesloten.⁵ Een redelijke uitleg van de verordening brengt met zich mee dat het moet gaan om nieuwe gebouwen of ingrijpende renovatie van gebouwen waar normaliter mensen verblijven en dus niet om bijvoorbeeld een schuur of een garagebox. Naar huidig Nederlands recht kan er echter geen sprake zijn van ingrijpende renovatiewerken zoals bedoeld in artikel 10, eerste en tweede lid, van de verordening aangezien op grond van artikel 5.4, vierde lid, van het Bbl in samenhang met artikel 2.27, eerste lid, onder b van het Bbl geen vergunning vereist is voor het wijzigen van de fysieke infrastructuur. Derhalve gelden de verplichtingen uit artikel 10, eerste en tweede lid, van de verordening naar huidig Nederlands recht enkel voor nieuwe gebouwen respectievelijk nieuwe meergezinswoningen.

Echter, het derde lid van artikel 10 van de verordening verplicht de aanwezigheid van glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur en binnenhuisglasvezelbekabeling wel bij ingrijpende renovatiewerken zoals gedefinieerd in artikel 2, onderdeel 10, van Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking) (PbEU 2010, L 153), indien dat de kosten van de renovatiewerken niet onevenredig verhoogt en indien dat technisch haalbaar is. En ook moeten meergezinswoningen vallend binnen het bereik van deze richtlijn worden uitgerust met een toegangspunt. Hier is een vergunningplicht voor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit dus géén voorwaarde voor het van toepassing zijn van deze verplichting.

De verordening bepaalt niet expliciet op wie de bedoelde verplichtingen rusten, maar het ligt voor de hand dat dat degene is die de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit aanvraagt. Dat zal in veel gevallen de aannemer zijn. Bij eengezinswoningen komt de verplichting om glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur aan te leggen er in de praktijk op neer dat van net buiten de woning tot in de meterkast van de woning (waar zich meestal het netwerkaansluitpunt bevindt) een lege buis loopt. Voor meergezinswoningen (zoals appartementsgebouwen) komt het erop neer dat vanuit de ruimte in het gebouw waar de telecomkabel(s) kunnen aanlanden (meestal een serviceruimte onder in het gebouw), lege buizen moeten worden aangelegd tot aan de netwerkaansluitpunten in de woningen (doorgaans in de meterkasten van de appartementen). Daarnaast moet ook hier vanuit de bedoelde serviceruimte een glasvezelkabel naar het netwerkaansluitpunt in de woningen worden aangelegd. Overigens staat de verordening er niet aan in de weg dat de aanleg van de in pandige glasvezelkabel en het netwerkaansluitpunt plaatsvindt door de aanbieder die voornemens is een elektronisch communicatienetwerk en/of -diensten te gaan aanbieden aan de bewoners van de appartementen.

Voor wat betreft het (centrale) toegangspunt voor meergezinswoningen waar de telecomkabel(s) kunnen aanlanden geldt dat dit nieuw is voor Nederland. Het betekent dat bij appartementsgebouwen vanaf de buitenkant van het gebouw een buis zal moeten lopen naar een serviceruimte waarin de binnenkomende telecomkabel(s) kunnen worden gekoppeld aan de glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur. Hoe dit precies dient te gebeuren zal op grond van de verordening moeten worden uitgewerkt in normen of technische specificaties. Dit zal gebeuren in het kader van het Bbl waarin zal worden verwezen naar een nieuw op te stellen normatief

⁵ Artikel 2, onderdeel 11, van de verordening.

document die als bijlage in de Omgevingsregeling zal worden opgenomen. Daarnaast zal het Bbl worden gewijzigd, met voortaan een directe verwijzing naar de bepalingen in de verordening over de benodigde infrastructuur binnen gebouwen. Verder zal in het Bbl worden uitgewerkt voor welke categorieën en soorten gebouwen (gebruiksfuncties en gebouwen) voorgenoemde bepalingen op grond van de uitzonderingsmogelijkheden in de verordening niet zullen gaan gelden. Het toezicht op en de handhaving van de verplichtingen over fysieke binnenhuisinfrastructuur en -bekabeling, die in normen of technische specificaties worden vastgelegd, zal uitgevoerd worden door gemeenten, zoals nu ook al het geval is bij de toetsing van dergelijke verplichtingen in het Bbl.

De verordening stelt lidstaten verder in staat om een 'glasvezelklaar'-label in te voeren voor gebouwen die conform de uitgewerkte normen en technische specificaties zijn uitgerust met glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur, binnenhuisglasvezelbekabeling en waar nodig een toegangspunt. Omdat wordt verwacht dat op grond van de bepalingen uit de verordening en het nieuwe normatieve document, de bouw- en aanlegpraktijk van de benodigde in pandige infrastructuur niet of nauwelijks zal wijzigen (in de praktijk wordt in meergezinswoningen bij de bouw door de (toekomstige) telecommunicatieaanbieder reeds in pandige glasvezelbekabeling aangelegd), is besloten in de uitvoeringswet hier geen gebruik van te maken.

De verordening voorziet er voorts in dat iedere aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken het recht heeft toegang te krijgen tot de fysieke binnenhuisinfrastructuur met het oog op de uitrol van (elementen van) VHC-netwerken, wanneer - hetgeen veelal het geval zal zijn - duplicatie technisch onmogelijk of economisch inefficiënt is. Daarnaast is geregeld dat iedere aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken recht heeft op gebruikmaking van het in de verordening genoemde toegangspunt en op eigen kosten zijn netwerk kan uitrollen tot aan dit toegangspunt. Gebruikmaking van de fysieke binnenhuisinfrastructuur en het toegangspunt moet gebeuren tegen billijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden. De prijs die hiervoor gerekend wordt maakt hiervan deel uit. De verordening schrijft hierbij voor dat Berec richtsnoeren moet opstellen over de bedoelde voorwaarden tot toegang en de criteria waar de nationale instantie voor geschillenbeslechting zich aan moet houden bij de beslechting van geschillen.

Als er geen glasvezelklare fysieke binnenhuisinfrastructuur beschikbaar is, heeft een aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken het recht zijn netwerk in gebouwen aan te sluiten met behulp van de wel bestaande fysieke infrastructuur. Voorwaarde daarbij is dat de abonnee en/of de eigenaar daarmee instemt. Verder bepaalt de verordening dat het recht om gebruik te maken van een toegangspunt of binnenhuisinfrastructuur geen afbreuk doet aan het eigendomsrecht. De eigenaar van het toegangspunt of de binnenhuisinfrastructuur blijft dus de eigenaar.

Geschillenbeslechting

De verordening verplicht lidstaten een of meer bevoegde instanties aan te wijzen om de taken van de nationale instantie voor geschillenbeslechting uit te voeren. Op grond van artikel 14, tweede lid, van de verordening dienen deze instanties juridisch onderscheiden en functioneel onafhankelijk te zijn van elke netwerkexploitant en elke overheidsinstantie die eigenaar is van of zeggenschap heeft over de fysieke infrastructuur die bij het geschil betrokken is. Voorgesteld wordt om ACM aan te wijzen. De ACM voldoet aan de vereisten genoemd in het tweede lid.

Aanpassing roamingverordening, bellen en sms'en vanuit Nederland naar andere EU-landen

In de verordening zijn niet alleen maatregelen opgenomen die gericht zijn op het versterken en harmoniseren van geldende rechten en verplichtingen om de uitrol van VHC-netwerken te vergemakkelijken maar is ook voorzien in een aanpassing van Verordening (EU) 2015/2120 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015 tot vaststelling van maatregelen betreffende open-internettoegang en tot wijziging van Richtlijn 2002/22/EG inzake de universele dienst en gebruikersrechten met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en -diensten en Verordening (EU) nr. 531/2012 betreffende roaming op openbare mobiele communicatienetwerken binnen de Unie (PbEU 2015, L 310) (hierna: roamingverordening). Artikel 17 van de verordening wijzigt drie artikelen van de roamingverordening en voegt één artikel toe. Deze wijzigingen hebben betrekking op de tarieven die telecomaandieners mogen rekenen voor bellen en sms'en vanuit het eigen land naar een ander EU-land (hierna: intra-EU calls). Deze tarieven zijn nu weliswaar gemaximeerd maar mogen afwijken van de tarieven voor nationaal bellen en sms'en. Artikel 17 van de verordening regelt dat deze tarieven per 1 januari 2029 gelijk worden getrokken met de tarieven voor nationaal bellen en sms'en, tenzij de Europese Commissie uiterlijk medio 2027 uit evaluatieonderzoek concludeert dat dit nadelige effecten heeft en een wijzigingsvoorstel uitbrengt. Intra-EU calls worden hiermee vergelijkbaar met roaming (bellen,

sms'en en mobiel internetten tegen hetzelfde tarief als je in een ander EU-land bent). Het artikel introduceert ook een mechanisme om telecomaانبieders vooruitlopend op deze verplichting al per 1 januari 2025 vrijwillig gelijke tarieven te laten hanteren. Hiervoor stelt de Europese Commissie een uitvoeringshandeling vast.

Aan artikel 2 van de roamingverordening worden drie definities toegevoegd: nummeronafhankelijke interpersoonlijke communicatiedienst, binnenlandse communicaties en communicaties binnen de EU. Aan artikel 5 bis worden vijf leden toegevoegd die toezien op het aflopen van afwijkende kosten voor intra-EU calls op 1 januari 2029 en de mogelijkheid bieden aan telecomaانبieders om vanaf 1 januari 2025, onder voorwaarden, op vrijwillige basis al de prijzen voor communicatie binnen de EU gelijk te stellen aan de prijzen in de eigen lidstaat. Verder worden er leden toegevoegd die zien op de evaluatie van de uitwerking van het artikel, met name de ontwikkeling van de wholesalekosten, concurrentie en retailprijzen, consumentengedrag, gevolgen voor nationale markten en tariefplannen. De evaluatie wordt uitgevoerd door de Europese Commissie die daarbij Berec zal raadplegen. De wijziging in artikel 10 ziet op het verlengen van de geldigheid van artikel 5 bis van de roamingverordening van 14 mei 2024 tot 30 juni 2032. De ACM ziet toe op de naleving van de roamingverordening zoals is vastgesteld in artikel 15.1, derde lid, van de Telecommunicatiewet. Gelet hierop en de rechtstreekse werking van de roamingverordening behoeft deze wijziging geen verdere uitwerking in de nationale wetgeving.

3. Inhoud van het wetsvoorstel

Allereerst wordt een aantal begripsbepalingen in de Telecommunicatiewet aangepast en toegevoegd zodat deze in lijn zijn met de verordening. Ook worden diverse verwijzingen in de Telecommunicatiewet naar het (oude) hoofdstuk 5a vervangen door verwijzingen naar de relevante artikelen uit de verordening.

Voorts wordt bepaald dat de in de Telecommunicatiewet geregelde gedoogplicht in stand blijft. Dit is toegestaan door toepassing van de bepaling in de verordening dat lidstaten striktere maatregelen kunnen nemen dan in de verordening voorgeschreven.

Hoofdstuk 5a

De belangrijkste materiële wijziging is de vervanging van hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet, over medegebruik voorzieningen en coördinatie van civiele werken, dat een omzetting was van de richtlijn breedband, door een nieuw hoofdstuk 5a ter uitvoering van de verordening.

In dit nieuwe hoofdstuk 5a wordt allereerst aangegeven dat de regels ter uitvoering van de verordening niet van toepassing zijn op het medegebruik bij draadloze toegangspunten met klein bereik, zogenoemde small cells. Daar blijven de reeds geldende regels van toepassing. Verder wordt bepaald dat het verboden is de uit de verordening voortvloeiende verplichtingen niet na te leven. Tevens wordt voorzien in een grondslag voor het bij of krachtens algemene maatregel van bestuur dan wel bij ministeriële regeling stellen van regels. In bepaalde gevallen is een lidstaat namelijk op grond van de verordening gehouden om een bepaalde verplichting uit de verordening nader in te vullen. Een voorbeeld daarvan vormt de verplichting voor lidstaten om centrale informatiepunten aan te wijzen. Het wetsvoorstel voorziet hierin door voor te schrijven dat deze onderwerpen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur dan wel bij ministeriële regeling moeten worden uitgewerkt.

De verordening geeft verder in diverse bepalingen de mogelijkheid voor lidstaten om uitzonderingen op bepaalde regels uit de verordening te maken. Zo is het op basis van de verordening mogelijk om fysieke infrastructuur van overheidsinstanties uit te zonderen van de verplichting er toegang tot te verlenen om redenen van architecturale, historische, religieuze of ecologische waarde of om redenen van openbare veiligheid, defensie, veiligheid en gezondheid en kan een lidstaat bepalen wanneer een civiel werk van beperkte omvang is zodat de uit de verordening voortvloeiende coördinatieplicht achterwege kan blijven. Om hieraan uitvoering te kunnen geven wordt in de Telecommunicatiewet de mogelijkheid opgenomen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur een en ander uit te werken.

In de verordening is in artikel 8, eerste lid, bepaald dat als op de aanvraag voor een vergunning nodig voor de aanleg van elementen van een VHC-netwerk niet binnen de toepasselijke termijn is besloten, de vergunning geacht wordt te zijn toegekend (lex silencio positivo). Lidstaten hebben echter onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid hiervan af te wijken. Nederland maakt van deze mogelijkheid gebruik. Een van de voorwaarden is dat de lidstaat de bevoegde autoriteit die de beslissing op de vergunningaanvraag had moeten nemen verplicht om de aanvrager van de

vergunning op diens verzoek of ambtshalve uit te nodigen voor een ontmoeting om over de vergunningaanvraag te spreken. Vandaar dat in het wetsvoorstel wordt bepaald dat de bedoelde autoriteit of instantie gehouden is de aanvrager van de vergunning uit te nodigen voor een ontmoeting.

Verder is in de verordening bepaald dat een vergunning nodig voor de aanleg van elementen van een VHC-netwerk mag worden geweigerd indien de aanvrager niet voldaan heeft aan de verplichting informatie aan te leveren aan een centraal informatiepunt. Om dit te kunnen nagaan moet de vergunningverlenende instantie toegang hebben tot het centraal informatiepunt. Tegen deze achtergrond is in het wetsvoorstel bepaald dat in dat geval de bevoegde (vergunningverlenende) autoriteit toegang heeft tot de informatie in het centraal informatiepunt. Overigens is in het wetsvoorstel ook bepaald dat de zojuist genoemde weigeringsgrond niet mag worden toegepast bij het door burgemeester en wethouders af te geven instemmingsbesluit als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, van de Telecommunicatiewet. Dit om geen afbreuk te doen aan het gedoogrecht.

De verordening bevat geen bepaling dat exploitanten die informatie krijgen over geplande civiele werken deze informatie voor zover die handels- en bedrijfsgeheimen bevat vertrouwelijk moeten houden. Dit regelt de verordening wel voor informatie met betrekking tot fysieke infrastructuur. Toch kan het juist bij informatie over geplande civiele werken gaan om bedrijfsvertrouwelijke informatie. Vandaar dat in het nieuwe hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet wordt geregeld dat voor exploitanten die informatie ontvangen over geplande civiele werken geldt dat de vertrouwelijkheidsbepaling uit de verordening met betrekking tot fysieke infrastructuur van overeenkomstige toepassing is bij het verkrijgen van informatie over geplande civiele werken. Dit betekent dat de exploitanten die dergelijke informatie ontvangen deze informatie voor zover die handels- en bedrijfsgeheimen bevat vertrouwelijk moeten houden.

Zoals al eerder aangegeven blijven de in hoofdstuk 5c van de Telecommunicatiewet opgenomen regels met betrekking tot zogenoemde small cells ongewijzigd. In die regels worden meerdere bepalingen uit hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet van overeenkomstige toepassing verklaard. Aangezien deze artikelen niet meer voorkomen in het nieuwe hoofdstuk 5a worden de bedoelde bepalingen op grond van dit wetsvoorstel nu direct opgenomen in hoofdstuk 5c.

Omroepzendernetwerken

De Telecommunicatiewet bevat reeds geruime tijd bepalingen met betrekking tot het medegebruik van omroepzendernetwerken. Omroepzendernetwerken zijn elektronische communicatienetwerken die gebruikt worden voor de verspreiding van radio- en televisieomroep via de ether. De medegebruiksregels voor omroepnetwerken stammen uit de tijd dat er twee partijen actief waren op de (radio)omroepzendermarkt: Broadcast Partners en Nozema. Deze bepalingen waren vooral bedoeld om Broadcast Partners toegang te geven tot de infrastructuur van Nozema (de hoge omroep-torens). Zoals hieronder in de voetnoot⁶ nader is toegelicht is het medegebruiksregime voor omroepzendernetwerken een nationale regeling en niet gebaseerd op de richtlijn breedband en de opvolger daarvan de verordening. Uitgangspunt bij dit wetsvoorstel is het in stand houden van het medegebruiksregime voor omroepzendernetwerken. Het wetsvoorstel strekt immers ter uitvoering van de verordening en is niet bedoeld om buiten de verordening vallende (nationale) regels aan te passen.

⁶ Op grond van de Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking) (PbEU 2018, L 321) is een omroepzendernetwerk wel een elektronisch communicatienetwerk maar geen openbaar elektronisch communicatienetwerk. Dit omdat een omroepzendernetwerk als zodanig geen communicatie tussen de aangesloten eindgebruikers verzorgt zoals bijvoorbeeld een telefonienetwerk. Dit heeft gevolgen voor de toepasselijkheid van de verordening. De verordening is immers van toepassing op netwerkexploitanten. Artikel 2, onderdeel 1, van de verordening bepaalt wanneer een partij een netwerkexploitant is. Voor zover het daarbij gaat om exploitanten in de elektronische communicatiesector verwijst de verordening daarbij naar het begrip exploitant in artikel 2, onderdeel 29, van de Telecomcode. Uit de omschrijving van dat begrip blijkt dat het moet gaan om een aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken of een aanbieder van bijbehorende faciliteiten. Zoals gezegd kan een omroepzendernetwerk niet worden beschouwd als een openbaar elektronisch communicatienetwerk. Dit betekent dat de verordening niet van toepassing is op omroepzendernetwerken. Hetzelfde gold overigens al voor de richtlijn breedband.

In het huidige hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet is het medegebruiksregime voor omroepzendernetwerken nauw verweven met het ter uitvoering van de richtlijn breedband opgenomen medegebruiksregime voor andere elektronische communicatienetwerken. Aangezien de onderdelen in hoofdstuk 5a die dienen ter uitvoering van de richtlijn breedband met dit wetsvoorstel komen te vervallen, de Europese regels voor medegebruik/toegang volgen nu immers rechtstreeks uit de verordening, moeten de regels voor medegebruik van omroepzendernetwerken opnieuw worden vastgesteld zodat zij onafhankelijk van de regels voor medegebruik in de verordening kunnen worden toegepast. Dit gebeurt in het nieuwe hoofdstuk 5d over medegebruik van omroepzendernetwerken.

Dit nieuwe hoofdstuk 5d beoogt, zoals gezegd, geen verandering aan te brengen in het bestaande regime voor medegebruik van omroepzendernetwerken. Slechts op een punt is er een wijziging aangebracht. Op grond van het huidige hoofdstuk 5a zijn aanbieders van omroepzendernetwerken niet alleen gehouden om medegebruik toe te staan door andere aanbieders van omroepzendernetwerken maar ook om medegebruik toe te staan aan anderen. Dit laatste is echter nooit de bedoeling geweest - het regime was immers bedoeld voor medegebruik van omroepzendernetwerken door aanbieders van omroepzendernetwerken - en is bovendien praktisch van weinig betekenis. Immers bij omroepzendernetwerken gaat het in principe om (zeer) hoge antenne-opstelpunten die ongeschikt zijn voor antennes van mobiele communicatie. Wel is het denkbaar dat op de hoge torens zenders voor straalverbindingen worden geplaatst. In dit verband wordt opgemerkt dat wanneer de exploitant van de toren/zeer hoge opstelpunt (dat kan de exploitant van het omroepzendernetwerk zijn maar dat hoeft niet) deze aanbiedt als ruimte om antennes voor mobiele communicatie op te stellen, deze exploitant te beschouwen is als een aanbieder van bijbehorende faciliteiten. Een dergelijke exploitant valt volgens de begripsomschrijving van het begrip exploitant uit artikel 2, onderdeel 1, van de verordening, wel onder de verplichtingen uit de verordening.

Geschillenbeslechting

In het wetsvoorstel wordt de beslechting van geschillen met betrekking tot de verplichtingen in de verordening opgedragen aan de ACM. In artikel 13, eerste lid, van de verordening valt te lezen om welke mogelijke geschillen het kan gaan. Kort weergegeven kan het betreffen een geschil over de (tijds) beschikbaarheid en het verkrijgen van minimuminformatie met betrekking tot fysieke infrastructuur en geplande civiele werken, een geschil over toegang tot (medegebruik van) fysieke infrastructuur, een geschil over de coördinatie van civiele werken en een geschil over de toegang tot (medegebruik van) fysieke binnenhuisinfrastructuur.

Met dit wetsvoorstel komt een einde aan de tot nu toe bestaande situatie waarbij de beslechting van geschillen deels bij de minister van Economische Zaken en deels bij de ACM was belegd. Op grond van de WIBON berustte de beslechting van geschillen omtrent de informatie-uitwisseling ten behoeve van medegebruik van fysieke infrastructuur of coördinatie van civiele werken bij de minister van Economische Zaken. De beslechting van geschillen over medegebruik berustte op basis van de Telecommunicatiewet bij de ACM. Ook zorgt het wetsvoorstel er voor dat ten aanzien van informatie over antenne-opstelpunten wordt voorzien in geschillenbeslechting door ACM. Tot nu toe was niet voorzien in de mogelijkheid van (buitengerechtelijke) geschillenbeslechting. Voor de volledigheid wordt nog opgemerkt dat de geschillenbeslechting door ACM er niet aan in de weg staat dat een partij met een geschil zich rechtstreeks tot de rechter wendt.

WIBON

De WIBON bevat primair regels ter voorkoming van zogenoemde graafschade. Zo verplicht de WIBON (mechanische) graafwerkzaamheden te melden bij het Kadaster en is er een elektronisch informatiesysteem waarmee informatie wordt uitgewisseld, zodat de uitvoerder van de graafwerkzaamheden weet waar bestaande netten zich precies bevinden. Daarnaast bevat de WIBON ter uitvoering van de richtlijn breedband bepalingen over het ter beschikkingstellen en verkrijgen van informatie via het elektronisch informatiesysteem ten behoeve van medegebruik en de coördinatie van civiele werken. De komst van de verordening maakt deze bepalingen echter overbodig aangezien in de verordening zelf zowel het aanleveren als het beschikbaar krijgen van de informatie ten behoeve van medegebruik en de coördinatie van civiele werken is geregeld. De daarmee verband houdende bepalingen uit de WIBON komen dan ook te vervallen. Tevens bevat de WIBON bepalingen over geschillenbeslechting in het kader van de informatie-uitwisseling. Ook deze bepalingen komen te vervallen aangezien de mogelijkheid van geschillenbeslechting op grond van de verordening wordt geregeld in de Telecommunicatiewet.

4. Gevolgen

Uitvoeringslasten direct voortvloeiend uit de verordening

De Commissie heeft in 2023 een impactanalyse (impact assessment) uitgevoerd naar de gevolgen van vier verschillende beleidsopties die voorafgingen aan het uiteindelijke voorstel voor de verordening. De vier opties die zijn onderzocht zijn: (1) een minimale update van de regels waarbij de reikwijdte wordt verlegd naar meer geavanceerde netwerken en bepaalde voorschriften worden versterkt en verduidelijkt, (2) in aanvulling op optie 1 wordt de toegang tot niet-netwerkgebonden publieke fysieke infrastructuur geregeld, wordt voorzien in bepaalde uitzonderingen op het geven van toegang tot fysieke infrastructuur met het oog op het in bepaalde gevallen ontbreken van een prikkel tot investeren, en worden maatregelen genomen om vergunningsverleningsprocedures te verbeteren, (3) in aanvulling op optie 2 worden nieuwe Europese regels ontwikkeld die zowel de toegang tot fysieke infrastructuur (ook binnen gebouwen) als de coördinatie van civiele werken verduidelijken. Bovendien wordt in deze optie proactieve transparantie voorgeschreven voor private netwerkaanbieders en de beschikbaarheidsstelling van gedigitaliseerde informatie via centrale informatiepunten. Ook worden vergunningsverleningsprocedures versterkt en wordt het hebben van standaarden voor binnenhuisglasvezelbekabeling en aanleg binnen gebouwen verplicht gesteld. (4) In aanvulling op optie 3 worden de toegangsverplichtingen en de verplichting tot coördinatie van civiele werken uitgebreid tot alle private netwerkaanbieders en, waar relevant, ook tot niet-netwerkaanbieders. Bovendien zou in deze optie worden voorzien in EU standaarden voor aanleg binnen gebouwen. Deze optie zou een gemeenschappelijk platform vereisen voor bestaande fysieke infrastructuur en geplande civiele werken. De Commissie merkt nog op dat, behalve voor de eerste optie, de opties een (nieuwe) verordening vereisen.

Op basis van de impactanalyse komt de Commissie tot de conclusie dat optie 3 de beste optie is omdat deze de beste balans biedt tussen korte termijn implementatiekosten en baten op de middellange termijn, de regeldruk tot een minimum beperkt en de uitstoot van broeikasgassen door de elektronische communicatiesector beperkt. De gekozen optie, aldus de impactanalyse, vergroot de uitrol van netwerken met gebruik van bestaande fysieke infrastructuur van 250.000 km tot 470.000 km. De optie leidt er ook toe dat de kosten van uitrol van netwerken binnen de Europese Unie 14,5 miljard lager worden en de kosten van subsidies met 2,4 miljard lager uitvallen. Ook zou volgens de impactanalyse de uitstoot van 0,7 miljoen ton broeikasgas worden voorkomen. Daarnaast ziet de Commissie sociale en economische voordelen met name bestaande in de verkleining van de kloof tussen stad en platteland en het herinvesteren van de uitgespaarde kosten.

Voor wat betreft de kosten schat de Commissie in dat er sprake is van eenmalige kosten ter grootte van 70 miljoen euro, waarvan 15 miljoen euro voor rekening van de aanbieders van elektronische communicatienetwerken en 55 miljoen euro voor de overheid voornamelijk voor het opzetten van digitale platforms en consistente vergunningverleningsprocedures. Ook voorziet de Commissie structurele kosten van 6 tot 7 miljoen euro voor de geschillenbeslechting en de centrale informatiepunten. Echter als deze kosten gemaakt zijn is voorzien in een jaarlijkse besparing voor de aanbieders van elektronische communicatienetwerken op administratieve kosten ter grootte van 40 miljoen euro ten gevolge van de betere toegang tot fysieke infrastructuur en de verbeterde vergunningverleningsprocedures. Ook zullen er hierdoor besparingen zijn op de operationele kosten van publiekrechtelijke instanties waaronder gemeenten.

Ten aanzien van de gevolgen voor het midden- en kleinbedrijf (hierna: MKB) merkt de Commissie op dat er voor deze categorie ondernemingen als afnemers van gigabitdiensten geen specifieke verplichtingen zijn. Voor het MKB die actief zijn als aanbieder van elektronische communicatienetwerken en -diensten gelden de hiervoor genoemde voordelen voor dergelijke aanbieders in het algemeen. Het huidige gebrek aan toegang tot fysieke infrastructuur en de hoge prijzen voor gigabitconnectiviteit zijn, aldus de Commissie, belangrijke uitdagingen voor met name het MKB omdat ze de mogelijkheid voor het MKB beperken om te profiteren van productiviteitsvoordelen verbonden met sneller breedband en digitale toepassingen. De huidige lappendeken van regels en praktijken op nationaal en sub-nationaal niveau is bovendien, zo oordeelt de Commissie, een obstakel voor ondernemingen die schaalvoordelen trachten te realiseren, hetgeen raakt aan de concurrentiekracht van de Europese Unie.

Regeldruk en nalevingslasten van de uitvoeringswet

Met de concept uitvoeringswet wordt uitvoering gegeven aan de verordening. Omdat de verordening rechtstreeks doorwerkt in de nationale rechtsorde, heeft het voorliggende wetsvoorstel geen directe gevolgen voor bedrijfsleven en burgers. Die gevolgen volgen immers uit de verordening zelf. Op de administratieve lasten en nalevingskosten die rechtstreeks uit de verordening volgen, kan nationale wetgeving geen invloed uitoefenen. De verordening verplicht lidstaten om bevoegde instanties aan te wijzen: een of meer instanties die de taken die zijn

toegewezen aan de nationale instantie voor geschillenbeslechting uitoefenen en een of meer instanties die de functies van een centraal informatiepunt uitoefenen. Hoewel niet expliciet bepaald in de verordening moeten ook instanties worden aangewezen die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op en de handhaving van de verordening. Daarnaast biedt het wetsvoorstel grondslagen om bij lagere regelgeving de verplichtingen uit de verordening voor bepaalde fysieke infrastructuur en civiele werken uit te sluiten. Deze uitzonderingen zullen de regeldrukkosten verlagen.

Door het toezicht kunnen regeldrukkosten ontstaan voor netwerkexploitanten en overheidsinstanties die eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over fysieke infrastructuur. De uitoefening van onderzoeks- of handhavingsbevoegdheden door de ACM kan het bijvoorbeeld noodzakelijk maken om kosten te maken, zoals het verzamelen en aanleveren van informatie als die wordt gevorderd of het wijzigen van processen om een overtreding weg te nemen.

Gevolgen voor Nederlandse overheid/gemeenten

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken heeft onderzoeksbureau Cebeon in de periode van november 2024 tot en met februari 2025 een assessment uitgevoerd naar de impact van de verordening op verplichtingen voor medeoverheden, dat wil zeggen gemeenten, provincies en waterschappen. Op grond van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen moeten Europese beleidsvoornemens worden beoordeeld op de bestuurlijke en financiële gevolgen. Het gaat om inzicht in de nieuwe of veranderende taken die voortvloeien uit de verordening en de verwachte inspanningen of kosten die daarmee gemoeid zijn. De verplichtingen als gevolg van de verordening zijn in het onderzoek afgezet tegen de huidige wettelijke verplichtingen, zoals vastgelegd in de Telecommunicatiewet, de WIBON, de Omgevingswet (inclusief het Bbl) en Omgevingsregeling.

Allereerst komt uit de impactanalyse naar voren dat de impact van nieuwe of veranderende verplichtingen voor medeoverheden niet eenvoudig bleek in te schatten. Dit heeft er onder andere mee te maken dat gemeenten nog onvoldoende zicht hebben op de precieze reikwijdte van de verordening en omdat de Nederlandse nadere invulling van de verordening omtrent uitzonderingsmogelijkheden en de inrichting van de centrale informatiepunten pas op een later moment worden uitgewerkt. Verder is het ondanks inspanningen Cebeon niet gelukt om provincies te vinden om mee te werken aan het onderzoek. Daarnaast heeft Cebeon slechts met één waterschap kunnen spreken, om die reden worden de uitkomsten ten aanzien van de verwachte inspanningen voor de waterschappen niet weergegeven in deze toelichting.

De verordening brengt nieuwe verplichtingen met zich mee om toegang te verlenen tot fysieke infrastructuur die in eigendom is of onder zeggenschap staat van overheidsinstanties. Daarnaast dient informatie over de fysieke infrastructuur via een centraal informatiepunt beschikbaar te worden gesteld. De structurele impact voor gemeenten als gevolg van deze verplichtingen doet zich vooral voor bij de verkorting van de reactietermijn in geval van een verzoek tot toegang, en dan met name bij grootstedelijke gemeenten. Omdat het verwachte aantal verzoeken beperkt is op basis van de huidige praktijk, gaat het om een beperkte inspanning die onder legesheffing geplaatst kan worden. Verder zullen eenmalige inspanningen bij de registratie van gemeentelijke objecten benodigd zijn, omdat kleinere en middelgrote (minder verstedelijkte) gemeenten nog niet al hun assets in beeld hebben. Als gemeenten op basis van de uitzonderingsgronden in de verordening vooraf een lijst met objecten moeten vaststellen die zijn vrijgesteld van de toegangs- en informatieverplichting, dan zijn ook hier eenmalig inspanningen mee gemoeid. Verder brengt de verordening nieuwe verplichtingen voor medeoverheden met zich mee om bepaalde eigen geplande civiele werken op verzoek te coördineren en deze aan te kondigen via een centraal informatiepunt. Het betekent dat er in overleg dient te worden gegaan als er een verzoek komt. Afhankelijk van de uitwerking van de uitzonderingen in de verordening, kan in het geval dat alle relevante geplande gemeentelijke werken inzichtelijk moeten worden gemaakt, dat structurele impact op gemeenten hebben. Daarnaast is er een eenmalige inspanning gemoeid met het (digitaal) beschikbaar maken van geplande civiele werken en het maken van de afbakening voor werken van beperkte omvang.

De verordening bepaalt dat de voorwaarden en procedures voor alle vergunningen voor de uitrol van elementen van VHC-netwerken via een centraal informatiepunt beschikbaar moeten zijn. Dit betekent voor gemeenten die deze informatie nog niet via het Ondernemersplein beschikbaar stellen, dat zij dit alsnog moeten verzorgen. Voor gemeenten is er geen structurele financiële impact, maar wel een (beperkte) eenmalige impact om voorwaarden en procedures en een link naar het gemeentelijke vergunning systeem via Ondernemersplein inzichtelijk te maken.

5. Adviezen en consultatie

De ACM heeft een toets uitgevoerd op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het wetsvoorstel (hierna: UHT). [Invullen op basis van UHT door de ACM]

6. Internetconsultatie

Het wetsvoorstel is in internetconsultatie gegeven van [datum] tot [datum].

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I

Onderdeel A

In het voorgestelde artikel worden enkele begrippen die in het wetsvoorstel worden gebruikt van een definitie voorzien. Tevens worden de verwijzingen naar de ingetrokken richtlijn breedband in de definities vervangen door verwijzingen naar de verordening. Daarnaast vervallen de definities van “elektronisch communicatienetwerk met hoge snelheid”, “richtlijn nr. 2014/61/EU” en “voor hoge snelheid bestemde fysieke binnenhuisinfrastructuur” omdat deze definities door het wetsvoorstel niet meer in de Telecommunicatiewet voorkomen.

Onderdeel B

Artikel 11, eerste tot en met vierde lid, van de verordening concorderen met artikel 9, eerste tot en met vijfde lid van de richtlijn breedband. Deze leden uit de richtlijn breedband zijn destijds geïmplementeerd door aan te sluiten bij de al bestaande gedoogplicht van artikel 5.2 van de Telecommunicatiewet. Om de huidige situatie voort te zetten, wordt er daarom voor gekozen om in afwijking van artikel 11, eerste tot en met vierde lid, van de verordening, hoofdstuk 5 van de Telecommunicatiewet van toepassing te verklaren op die gevallen. De gedoogplicht uit hoofdstuk 5 van de Telecommunicatiewet is strikter dan de verplichtingen uit hoofde van artikel 11 van de verordening omdat geen instemming vereist is voor de toegang tot het toegangspunt en de fysieke binnenhuisinfrastructuur en het aansluiten van netwerken. Op grond van artikel 1, derde lid, van de verordening is het toegestaan om striktere regels te stellen indien de maatregelen dienen om een efficiëntere uitrol van nieuwe fysieke infrastructuur mogelijk te maken.

Onderdeel C

Door het intrekken van de richtlijn breedband vervalt de definitie van “elektronische communicatienetwerk met hoge snelheid”. Omdat met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld om hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet te wijzigen, dient deze verwijzing ook aangepast te worden. Aangezien artikel 5.2, vijfde lid, van de Telecommunicatiewet door het wetsvoorstel uitvoering geeft aan artikel 11, eerste tot en met vierde lid, van de verordening, dient aangesloten te worden bij “netwerk met zeer hoge capaciteit”. Tevens wordt de verwijzing naar medegebruik als bedoeld in artikel 5a.3 (oud) van de Telecommunicatiewet vervangen door een verwijzing naar toegang als bedoeld in artikel 3 van de verordening.

Onderdeel D

Artikel 13, eerste lid, onderdeel d, van de verordening geeft iedere partij het recht om een geschil voor te leggen aan een nationale instantie voor geschillenbeslechting indien geen akkoord is bereikt over toegang tot fysieke binnenhuisinfrastructuur. Deze verplichting concordeert met artikel 9, derde lid, van de richtlijn breedband. Dit lid is destijds geïmplementeerd in artikel 5.3 van de Telecommunicatiewet. In het huidige artikel 5.3, tweede lid, van de Telecommunicatiewet is de termijn tussen het moment dat het verzoek is ontvangen en het moment dat het geschil voorgelegd kan worden twee maanden. Op grond van de verordening dient deze termijn één maand te zijn. Daarnaast is de termijn voor het geven van de beschikking door de Autoriteit Consument en Markt op grond van het huidige artikel 5.3 van de Telecommunicatiewet twee maanden na ontvangst van het verzoek om geschillenbeslechting. De verordening schrijft voor dat dit binnen één maand na ontvangst geschiedt. Daarom wordt voorgesteld om in afwijking van het huidige artikel 5.3 van de Telecommunicatiewet het bepaalde in artikel 13 van de verordening van toepassing te verklaren.

Onderdeel E

Artikel 7, vierde lid, van de verordening stelt dat vergunningen afgewezen kunnen worden indien de minimuminformatie met betrekking tot de coördinatie van civiele werken niet beschikbaar is gesteld. Deze mogelijkheid om de vergunning af te wijzen wordt uitgesloten voor instemmingsbesluiten aangezien de voorschriften die gesteld kunnen worden aan de instemming limitatief zijn opgesomd in artikel 5.4, derde lid, van de Telecommunicatiewet. Het beschikbaar stellen van informatie valt niet onder die voorschriften. Het is op grond van artikel 1, derde lid,

tweede volzin, van de verordening toegestaan om af te wijken van het bepaalde in artikel 7, vierde lid, van de verordening omdat dit een striktere maatregel is die een efficiëntere uitrol van nieuwe fysieke infrastructuur mogelijk maakt.

Onderdeel F

Artikel 5a.1 (nieuw)

In het voorgestelde artikel worden enkele begrippen die in het voorgestelde hoofdstuk 5a (nieuw) worden gebruikt van een definitie voorzien.

Artikel 5a.2 (nieuw)

In artikel 3, negende lid, van de verordening is bepaald dat fysieke infrastructuur waarvoor reeds toegangsverplichtingen gelden op grond van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie (herschikking) (PbEU 2018, L 321), niet onderworpen zijn aan de verplichtingen van het eerste, vierde en vijfde lid van artikel 3 van de verordening. De toegangsverplichtingen uit hoofdstuk 5c van de Telecommunicatiewet zijn dergelijke toegangsverplichtingen op grond van voorgenoemde richtlijn. Daarom is bepaald dat hoofdstuk 5a (nieuw) van de Telecommunicatiewet niet van toepassing is op dergelijke gevallen.

Artikel 5a.3 (nieuw)

In het voorgestelde artikel wordt bepaald dat handelen in strijd met bepaalde artikelen uit de verordening verboden is. Met dit artikel wordt het toezicht op en de handhaving van deze artikelen belegd bij de Autoriteit Consument en Markt ingevolge artikel 15.1, derde lid, van de Telecommunicatiewet.

Artikel 5a.4 (nieuw)

De verordening biedt verschillende mogelijkheden om bepaalde categorieën fysieke infrastructuur en soorten civiele werken vrij te stellen van de verplichtingen uit artikelen 3 tot en met 6 van de verordening betreffende toegang dan wel coördinatie en transparantie. Voorgesteld wordt om een grondslag op te nemen om deze vrijstellingen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te regelen.

Artikel 7, vijfde lid, vierde alinea, van de verordening schrijft voor dat de lidstaten de redenen bepalen waarom de bevoegde autoriteiten de beslistermijn in uitzonderlijke gevallen kunnen verlengen. Voorgesteld wordt om een grondslag op te nemen om dit bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te regelen.

Artikel 14, vijfde lid, van de verordening bepaalt dat de functies van een centraal informatiepunt worden uitgeoefend door een of meer bevoegde instanties die door de lidstaat wordt aangewezen. Hier wordt invulling aangegeven door een delegatiegrondslag op te nemen om dergelijke bevoegde instanties in lagere regelgeving aan te wijzen. Voor zover het informatie betreft die in een algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling is vastgesteld, gelden het Staatsblad en de Staatscourant als centraal informatiepunt en geschiedt de aanwijzing op grond van de artikelen 4 en 5 van de Bekendmakingswet.

Op grond van de verordening kunnen met betrekking tot administratieve aspecten van bepaalde verzoeken gedetailleerde voorschriften worden vastgesteld. Dit betreft verzoeken om toegang tot fysieke infrastructuur, om specifieke elementen van fysieke infrastructuur ter plaatste te inspecteren en om civiele werken te coördineren. In het huidige regelgevend kader zijn deze voorschriften voor verzoeken tot medegebruik van fysieke infrastructuur uitgewerkt in het Besluit medegebruik omroepzendernetwerken en fysieke en publieke infrastructuur en de Regeling gegevensverstrekking medegebruik omroepzendernetwerken en fysieke en publieke infrastructuur. Voorgesteld wordt om te regelen dat de gedetailleerde voorschriften bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen worden gesteld. Dit biedt de mogelijkheid om aan te sluiten bij het huidige regelgevend kader.

Artikel 9, tweede lid, van de verordening verplicht lidstaten om de soorten civiele werken aan te wijzen die niet zijn onderworpen aan een vergunningsprocedure gelet op de omstandigheden,

bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de verordening. Voorgesteld wordt om een grondslag op te nemen om dit bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te regelen.

Artikel 3, achtste lid, van de verordening biedt de mogelijkheid om een instantie aan te wijzen die verzoeken om toegang tot fysieke infrastructuur coördineert, juridisch en technisch advies verstrekt en de verstrekking van informatie vergemakkelijkt. Voorgesteld wordt om een grondslag op te nemen om dit bij ministeriële regeling te kunnen regelen.

Op grond van de verordening kunnen met betrekking tot bepaalde onderwerpen richtsnoeren of gedetailleerde procedures worden vastgesteld. Voorgesteld wordt om een grondslag op te nemen om dit bij ministeriële regeling te regelen.

Artikel 5a.5 (nieuw)

In artikel 8, eerste lid, van de verordening wordt bepaald dat in beginsel vergunningaanvragen stilzwijgend worden goedgekeurd door de bevoegde autoriteiten na het verstrijken van een bepaalde termijn. Lidstaten kunnen van deze bepaling afwijken indien wordt voldaan aan één van de in artikel 8 genoemde voorwaarden. Eén van die voorwaarden is dat het nationaal recht een mechanisme omvat waarmee de exploitant compensatie kan eisen voor de schade als gevolg van de opgelopen vertraging in de procedure. Naar Nederlands recht is dat mogelijk op grond van artikel 8:88, eerste lid, onderdeel c, van de Algemene wet bestuursrecht. Nederland maakt gebruik van de mogelijkheid om van de stilzwijgende goedkeuring af te wijken. Op grond van artikel 8, derde lid, van de verordening is een dergelijke afwijking slechts mogelijk als de bevoegde autoriteit na het verstrijken van de termijn een exploitant uitnodigt voor een ontmoeting teneinde een besluit over de vergunning te vergemakkelijken. Met het voorgestelde artikel wordt deze verplichting aan de bevoegde autoriteit opgelegd.

Artikel 5a.6 (nieuw)

Artikel 7, vierde lid, van de verordening bepaalt dat bevoegde autoriteiten een aanvraag voor een vergunning mogen weigeren als de minimuminformatie over geplande civiele werken niet beschikbaar is gesteld door de exploitant die de vergunning aanvraagt. Om te kunnen beoordelen of de minimuminformatie beschikbaar is gesteld, wordt in het voorgestelde artikel bepaald dat de bevoegde instantie die de functie uitoefent van een centraal informatiepunt in die gevallen verplicht is om toegang te verlenen tot het centrale informatiepunt.

Artikel 5a.7 (nieuw)

Artikel 7, vijfde lid, van de verordening schrijft voor dat vergunningen die vereist zijn voor de uitrol van elementen van VHC-netwerken in beginsel binnen vier maanden verleend of geweigerd dienen te worden. De beslistermijn van vier maanden geldt niet indien er andere specifieke termijnen of verplichtingen zijn die zijn vastgesteld voor het goede verloop van de procedure en die overeenkomstig (het nationale recht dat in overeenstemming is met) het Unierecht van toepassing zijn op de vergunningsprocedure (artikel 7, vijfde lid, derde alinea, van de verordening). Onder vergunning wordt verstaan een expliciet of impliciet besluit of een reeks expliciete of impliciete besluiten die gelijktijdig of achtereenvolgens door een of meer bevoegde autoriteiten worden genomen en die een onderneming uit hoofde van het nationale recht nodig heeft om bouwkundige of civieltechnische werken uit te voeren die nodig zijn voor de uitrol van elementen van VHC-netwerken (artikel 2, onderdeel 10, van de verordening). Het kan bijvoorbeeld gaan om vergunningen op grond van wetgeving van het Rijk zoals de Telecommunicatiewet en de Omgevingswet (onder andere in het kader van een technische bouwactiviteit, rijksmonumentenactiviteit, natuurgebieden, archeologie en ongeroerde grond), en van decentrale overheden op grond van provinciale verordeningen, gemeentelijke verordeningen en keuren van waterschappen. Voor de meeste vergunningen die nodig zijn voor de uitrol van VHC-netwerken geldt op dit moment al een beslistermijn korter dan vier maanden. Zo geldt voor instemmingsbesluiten op grond van artikel 5.4 van de Telecommunicatiewet een termijn van acht weken met een mogelijkheid van verlenging van ten hoogste acht weken. Daarnaast geldt voor de meeste vergunningen onder de Omgevingswet de reguliere beslistermijn van acht weken met een mogelijkheid van verlenging van zes weken op grond van artikel 16.64, eerste en tweede lid, van de Omgevingswet. Het voorgestelde artikel bewerkstelligt dat alle vergunningen die vereist zijn voor de uitrol van elementen van VHC-netwerken zowel op centraal als decentraal niveau binnen

deze termijn worden verleend of geweigerd. In artikel 7, vijfde lid, van de verordening is bepaald dat de termijnen uit de verordening geen afbreuk doen aan regels die tot doel hebben de snelst mogelijke verlening van vergunningen te garanderen. Deze bijzondere bepaling in de Telecommunicatiewet is bedoeld als *lex specialis* ten opzichte van, en heeft daarmee voorrang op, andere bepalingen in wetgeving in formele zin of daarop gebaseerde lagere regelgeving waarin beslistermijnen zijn opgenomen. Eventuele bepalingen in algemeen verbindende voorschriften van decentrale overheden of van zelfstandige bestuursorganen die afwijken van deze bepaling zijn onverbindend wegens strijd met hoger recht. Indien de beslistermijn van de relevante vergunningen op grond van nationale wet- en regelgeving korter is dan vier maanden, geldt die kortere termijn.

Artikel 5a.8 (nieuw)

In artikel 4, achtste lid, van de verordening is bepaald dat exploitanten die toegang krijgen tot informatie over fysieke infrastructuur, passende maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat de vertrouwelijkheid en handels- en bedrijfsgeheimen worden gewaarborgd. Hoewel de verordening geen vergelijkbare bepaling bevat met betrekking tot informatie over civiele werken, blijkt uit overweging 30 bij de verordening dat vertrouwelijkheid voor deze informatie ook van belang is. Daarom wordt voorgesteld om het vertrouwelijkheidsvereiste voor de informatie over de fysieke infrastructuur van overeenkomstige toepassing te verklaren op de informatie over de civiele werken. Dit is mogelijk omdat bij artikel 6, eerste lid, van de verordening sprake is van minimumharmonisatie en het op grond van artikel 1, derde lid, van de verordening mogelijk is om gedetailleerdere regels vast te stellen.

Onderdeel G

Omdat hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet door dit wetsvoorstel wordt gewijzigd, wordt deze verwijzing vervangen door een verwijzing naar de verordening.

Onderdeel H

In artikel 5c.4, eerste lid (oud), van de Telecommunicatiewet zijn verschillende artikelen uit hoofdstuk 5a van de Telecommunicatiewet van overeenkomstige toepassing verklaard. Door dit wetsvoorstel vervallen die artikelen. Waar het lid verwees naar artikelen die dienden als implementatie van de richtlijn breedband die zijn overgenomen in de gigabitinfrastructuurverordening, worden deze artikelen vervangen door de relevante bepalingen uit de gigabitinfrastructuurverordening. Hierdoor blijft het huidige regelgevend kader voor hoofdstuk 5c van de Telecommunicatiewet in stand.

Onderdeel I

In artikel 5c.4 (oud) van de Telecommunicatiewet worden bovendien de artikelen 5a.2 (oud), 5a.6 (oud) en 5a.14 (oud), eerste, derde, vierde en vijfde lid, van overeenkomstige toepassing verklaard. Door dit wetsvoorstel vervallen die artikelen. Door de voorgestelde artikelen worden die vervallen artikelen overgeheveld van hoofdstuk 5a (oud) van de Telecommunicatiewet naar hoofdstuk 5c van die wet. Hierdoor blijft het huidige regelgevend kader voor hoofdstuk 5c van de Telecommunicatiewet in stand.

Onderdeel J

In hoofdstuk 5a (oud) van de Telecommunicatiewet zijn regels gesteld omtrent medegebruik voor gebruikers van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen frequentieruimte en aanbieders van elektronische communicatienetwerken die bestaan uit radioapparaten die geschikt zijn voor het verspreiden van programma's. Deze partijen zijn geen exploitanten in de zin van de gigabitinfrastructuurverordening. Daarom zijn de regels omtrent medegebruik uit de gigabitinfrastructuurverordening niet van toepassing op deze partijen. Door invoeging van hoofdstuk 5d blijft het huidige regelgevend kader voor deze partijen in stand. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om in het voorgestelde artikel 5d.2 te verduidelijken dat deze partijen over en weer dienen te voldoen aan verzoeken tot medegebruik. Zie hierover nader de paragraaf "omroepzendernetwerken" in hoofdstuk 3 van het algemene deel van deze memorie van toelichting.

Overigens gold de verplichting tot medegebruik uit artikel 5a.3 (oud) van de Telecommunicatiewet ook voor aanbieders van bijbehorende faciliteiten. Deze aanbieders vallen nu onder de verplichting uit artikel 3, eerste lid, van de verordening. Gelet op de rechtstreekse werking van de verordening, worden de aanbieders van bijbehorende faciliteiten niet meer opgenomen in hoofdstuk 5d.

Onderdeel K

Gelet op het vervallen van artikel 5a.3, derde lid (oud) van de Telecommunicatiewet, wordt de verwijzing vervangen.

Onderdeel L

Op grond van artikel 13 van de verordening dient elke partij het recht te hebben om een geschil met betrekking tot toegang tot fysieke (binnenhuis)infrastructuur, coördinatie van civiele werken of de transparantieplichtingen voor te leggen aan een nationale instantie voor geschillenbeslechting. Een vergelijkbaar recht bestond al op grond van artikel 3, vierde en vijfde lid, artikel 4, zesde lid, artikel 5, derde en vierde lid, artikel 6, vierde lid en artikel 9, derde lid, van de richtlijn breedband. Voor geschillen betreffende de toegang tot fysieke binnenhuisinfrastructuur wordt verwezen naar artikel 1, onderdeel D, van de artikelsgewijze toelichting.

Geschillenbeslechting betreffende fysieke infrastructuur en coördinatie van civiele werken is destijds geïmplementeerd in paragraaf 12.2.1 van de Telecommunicatiewet en geschillenbeslechting betreffende de transparantieplichtingen in hoofdstuk 5 van de WIBON. De Autoriteit Consument en Markt is daarbij de aangewezen nationale instantie voor geschillenbeslechting met betrekking tot geschillen inzake toegang tot fysieke infrastructuur en coördinatie van civiele werken en de Minister de nationale instantie voor geschillenbeslechting met betrekking tot geschillen inzake de transparantieplichtingen. Voorgesteld wordt om de Autoriteit Consument en Markt aan te wijzen als nationale instantie voor geschillenbeslechting van alle geschillen op grond van de verordening.

Daarvoor is wijziging van artikel 12.2 van de Telecommunicatiewet noodzakelijk. Ten eerste dient het derde lid, onderdeel a (oud) van de Telecommunicatiewet te vervallen aangezien dat onderdeel naar hoofdstuk 5a (oud) van de Telecommunicatiewet verwijst. In de plaats daarvan wordt de geschilbeslechting betreffende de toegang tot fysieke infrastructuur, de coördinatie van civiele werken en de transparantieplichtingen, bedoeld in artikel 13, onderdelen a tot en met c, van de verordening opgedragen aan de Autoriteit Consument en Markt. Ook artikel 12.2, derde lid, onderdeel b (oud) van de Telecommunicatiewet dat ziet op geschillen omtrent medegebruik van omroepzendernetwerken, verwijst naar hoofdstuk 5a (oud). Aangezien de verplichtingen omtrent medegebruik van omroepzendernetwerken met dit wetsvoorstel worden overgeheveld van hoofdstuk 5a (oud) naar hoofdstuk 5d van de Telecommunicatiewet, wordt voorgesteld om onderdeel b (oud) te laten vervallen en een nieuw onderdeel toe te voegen dat verwijst naar hoofdstuk 5d. Daardoor wordt het huidig regelgevend kader voor geschillenbeslechting betreffende medegebruik van omroepzendernetwerken in stand gehouden. Ten tweede wordt in het vierde lid de verwijzing naar artikel 5a.5, tweede lid, (oud) van de Telecommunicatiewet vervangen. Dat lid wordt door het wetsvoorstel namelijk overgeheveld naar het nieuwe artikel 5d.4, tweede lid, van de Telecommunicatiewet. Ten derde wordt voorgesteld om de verwijzing naar artikel 5a.6 (oud) in het vijfde lid te vervangen. Artikel 5a.6 (oud) van de Telecommunicatiewet bepaalt dat een netwerkexploitant die tevens het bestuursorgaan is dat beslist op een aanvraag voor een vergunning, ontheffing of andere toestemming, het verzoek tot medegebruik met het besluit op een dergelijke aanvraag coördineert. Dit artikel vervalt. Deze bepaling is voor wat betreft medegebruik van voorzieningen ten behoeve van draadloze toegangspunten overgeheveld naar artikel 5.c7 van de Telecommunicatiewet. Dientengevolge wordt voorgesteld om de verwijzing aan te passen.

Onderdeel M

Artikel 12.4, eerste lid, (oud) van de Telecommunicatiewet regelt dat billijke en niet-discriminerende eisen en voorwaarden kunnen worden gesteld aan de bij een geschil betrokken partij, het medegebruik of de coördinatie. Deze eis ziet zowel op hoofdstuk 5a (oud) en 5c van de Telecommunicatiewet. Voor het medegebruik van fysieke infrastructuur en de coördinatie van civiele werken geldt deze eis op grond van artikel 13, derde lid, van de verordening. Gelet op de rechtstreekse werking van de verordening wordt voorgesteld om deze eis voor hoofdstuk 5a (oud)

te laten vervallen. Het tweede lid (oud) bepaalt in lijn met artikel 3, vijfde lid, tweede alinea, van de richtlijn breedband dat bij de vaststelling van een vergoeding voor het medegebruik van fysieke infrastructuur ervoor gezorgd wordt dat de netwerkexploitant een eerlijke kans heeft om zijn kosten terug te verdienen. Aangezien een vergelijkbare bepaling niet is opgenomen in de verordening, wordt voorgesteld om dit lid te schrappen.

Onderdeel N

In artikel 12.5 van de Telecommunicatiewet wordt de termijn bepaald waarbinnen de Autoriteit Consument en Markt beslist op een aanvraag tot geschillenbeslechting. De standaardtermijn is vier maanden op grond van het eerste lid. De verordening stelt ook beslistermijnen. Voor geschillen betreffende toegang tot fysieke infrastructuur geldt een termijn van vier maanden (artikel 13, tweede lid, onderdeel a, van de verordening). Dit komt overeen met de standaardtermijn in de Telecommunicatiewet. Voor geschillen betreffende de coördinatie van civiele werken en de transparantieverplichtingen geldt echter een beslistermijn van één maand (artikel 13, tweede lid, onderdeel b). Daarom wordt voorgesteld om te bepalen dat de termijnen uit de verordening gelden voor die geschillen in afwijking van de standaardtermijn. Daarnaast dient hoofdstuk 5a (oud) uit het vierde lid geschrapt te worden aangezien de verplichtingen nu rechtstreeks uit de verordening voortvloeien. Tevens wordt voorgesteld om het vijfde lid te schrappen aangezien door het wetsvoorstel de geschillenbeslechting voor de transparantieverplichtingen tevens bij de Autoriteit Consument en Markt wordt belegd. Voor de beslistermijnen met betrekking tot geschillen betreffende de toegang tot fysieke binnenhuisinfrastructuur wordt verwezen naar artikel I, onderdeel D, van de artikelsgewijze toelichting.

Onderdeel O

Voorgesteld wordt om artikel 15.1, derde lid, laatste volzin, van de Telecommunicatiewet aan te passen omdat artikel 5a.6 (oud) van de Telecommunicatiewet komt te vervallen. Artikel 5a.6 (oud) is van overeenkomstige toepassing verklaard op de afhandeling van een verzoek tot medegebruik van voorzieningen ten behoeve van draadloze toegangspunten met klein bereik zoals geregeld in hoofdstuk 5c van de Telecommunicatiewet. Voorgesteld wordt om in dit kader artikel 5a.6 (oud) over te hevelen naar artikel 5c.7 (zie artikel I, onderdeel I, van de artikelsgewijze toelichting). Daarom wordt voorgesteld om artikel 5c.7 toe te voegen aan artikel 15, derde lid. Daarnaast wordt voorgesteld om de artikelen 5a.5 (nieuw), 5a.6 (nieuw) en 5a.7 (nieuw) toe te voegen aan de laatste volzin. Artikelen 5a.5 (nieuw) en 5a.7 (nieuw) bevatten voorschriften omtrent vergunningen. Indien de normadressaten deze voorschriften overtreden, kan die overtreding betrokken worden bij het bezwaar en beroep op (het niet tijdig nemen van het) besluit betreffende de vergunningverlening. Artikel 5a.6 (nieuw) verplicht de bevoegde instantie die de functie van een centraal informatiepunt uitoefent om in bepaalde gevallen de bevoegde autoriteit toegang te verlenen tot minimuminformatie. Deze bepaling leent zich niet voor handhaving door de Autoriteit Consument en Markt.

Onderdeel P

Het Besluit medegebruik omroepzendernetwerken en fysieke en publieke infrastructuur berust op de artikelen 5a.3, tweede lid (oud), 5a.14 (oud) en 5a.15 (oud) van de Telecommunicatiewet. Artikel 5a.3, tweede lid (oud), wordt in dit wetsvoorstel ondergebracht in artikel 5d.2, eerste lid. De delegatiegrondslagen uit artikel 5a.14 (oud) en 5a.15 (oud) worden in dit wetsvoorstel uitgesplitst per onderwerp. Voor toegang tot fysieke infrastructuur is de delegatiegrondslag artikel 5a.4 (nieuw). Voor medegebruik van voorzieningen ten behoeve van draadloze toegangspunten is de delegatiegrondslag artikel 5c.8. Voor medegebruik voor omroepzendernetwerken is de delegatiegrondslag 5d.10 en 5d.11. In lijn hiermee worden de grondslagen in het Besluit medegebruik omroepzendernetwerken en fysieke en publieke infrastructuur aangepast.

Artikel II

Onderdelen A tot en met I, K, en M tot en met S

De transparantieverplichtingen uit de artikelen 4 en 6 van de verordening concorderen met de artikelen 4 en 6 van de richtlijn breedband. Die artikelen zijn destijds geïmplementeerd in de

WIBON.⁷ Aangezien de transparantieplichtingen uit de verordening rechtstreeks werken, wordt voorgesteld om alle bepalingen in de WIBON die dienen ter implementatie van de transparantieplichtingen uit de richtlijn breedband te laten vervallen.

Onderdeel J

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de verwijzing naar "Onze Minister van Veiligheid en Justitie" te wijzigen in "Onze Minister van Justitie en Veiligheid".

Onderdeel L

Op grond van de richtlijn breedband moet worden voorzien in geschillenbeslechting. Voor zover het de transparantieplichtingen betreft, is dit belegd bij de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur en geïmplementeerd in hoofdstuk 5 van de WIBON. Voorgesteld wordt om de geschillenbeslechting voor de verplichtingen uit de verordening te beleggen bij de Autoriteit Consument en Markt. Zie voor een nadere toelichting de artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdelen L, M en N, van het wetsvoorstel. Daarom dient hoofdstuk 5 van de WIBON te vervallen.

Onderdeel T

De WIBON is gebaseerd op de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten en door implementatie van de richtlijn breedband uitgebreid naar bovengrondse en ondergrondse netwerken. Aangezien wordt voorgesteld om alle artikelen uit de WIBON die dienen ter implementatie van de richtlijn breedband te laten vervallen, dekt de citeertitel niet meer het onderwerp van de WIBON. De wet ziet door deze wijziging namelijk niet meer op bovengrondse en ondergrondse netwerken. Daarom wordt voorgesteld om de citeertitel weer te wijzigen zodat die enkel nog op ondergrondse netten ziet. Om verwarring te voorkomen met de vervallen Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten, wordt voorgesteld om het jaartal van inwerkingtreding van deze wet toe te voegen.

Het jaartal dat in dit wetsvoorstel wordt weergegeven met een hekje zal in de drukproeffase worden ingevuld. Het tussen blokhaken geplaatste deel van de wijzigingsopdracht wordt dan geschrapt.

Artikel III

In het voorgestelde artikel wordt de verwijzing naar hoofdstuk 5a (oud) Telecommunicatiewet vervangen door een verwijzing naar de artikelen omtrent transparantieplichtingen in de verordening. Daarnaast wordt, gelet op de voorgestelde wijziging van de citeertitel in artikel II, onderdeel T, voorgesteld om de verwijzing naar de WIBON te wijzigen.

Artikelen IV en V

Gelet op de voorgestelde wijziging van de citeertitel in artikel II, onderdeel T, wordt voorgesteld om de verwijzing naar de WIBON te wijzigen.

Artikel VI

In het wetsvoorstel worden bepaalde artikelen van hoofdstuk 5a (oud) Telecommunicatiewet overgeheveld naar een nieuw hoofdstuk 5d. Om de huidige situatie betreffende beroep te handhaven, wordt hoofdstuk 5d toegevoegd aan de artikelen 4, 7 en 11 van de Algemene wet bestuursrecht. Daarnaast wordt, gelet op de voorgestelde wijziging van de citeertitel in artikel II, onderdeel T, voorgesteld om de verwijzing naar de WIBON te wijzigen.

Artikel VII

De inwerkingtreding van de verschillende onderdelen van dit wetsvoorstel wordt bij koninklijk besluit geregeld, waarbij ruimte wordt geboden voor differentiatie in het precieze tijdstip van inwerkingtreding van elk van de onderdelen. Hiermee wordt, overeenkomstig het kabinetsbeleid inzake vast verandermomenten, afgeweken van het uitgangspunt dat wetsvoorstellen op 1 januari of 1 juli inwerking treden met een minimuminvoeringstermijn van twee maanden. Deze

⁷ Zie hieromtrent Kamerstukken II, 2016/17, 34 739, nr. 3, p. 11-18.

uitzondering is gerechtvaardigd omdat dit wetsvoorstel de implementatie van een Europese verordening betreft.

C. BIJLAGE BIJ DE TOELICHTING

Transponeringstabel

Verordening (EU) 2024/1309 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 inzake maatregelen om de kosten van de uitrol van elektronischecommunicatienetwerken met gigabitsnelheden te verlagen, tot wijziging van Verordening (EU) 2015/2120 en tot intrekking van Richtlijn 2014/61/EU (gigabitinfrastructuurverordening) (PbEU L 2024/1309)

<i>Bepaling verordening</i>	<i>Bepaling in wetsvoorstel of bestaande regeling</i> <i>Toelichting indien niet geïmplementeerd of naar zijn aard geen implementatie behoeft</i>	<i>Omschrijving beleidsruimte</i>	<i>Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte</i>
Artikel 1 (Onderwerp en toepassingsgebied)	Behoeft naar zijn aard geen interpretatie	Geen	
Artikel 2 (Definities)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 3, eerste lid (Toegang tot bestaande fysieke infrastructuur)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan gedetailleerde voorschriften vaststellen	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 3, tweede lid (Onderhandeling huurders of houders van rechten met exploitanten)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan richtsnoeren verstrekken	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 3, derde lid (Toegang tot particuliere commerciële gebouwen)	Niet geïmplementeerd	Lidstaat kan bepalen dat eigenaren van particuliere commerciële gebouwen toegang verlenen	Zie hoofdstuk 2, onder toegang tot fysieke infrastructuur, van deze MvT
Artikel 3, zesde lid (Weigeren bij wholesaletoeegang)	Niet geïmplementeerd	Lidstaat kan bepalen dat netwerkexploitanten en overheidsinstanties toegang tot fysieke infrastructuur kan weigeren indien er alternatieven zijn voor wholesaletoeegang	Bestaat geen behoefte aan implementatie
Artikel 3, achtste lid (Aanwijzing instantie coördinatie)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan instantie aanwijzen voor coördinatie onderhandelingen	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 3, tiende lid (Uitzondering categorieën fysieke infrastructuur)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan categorieën fysieke infrastructuur aanwijzen waarop verplichtingen omtrent toegang niet van toepassing zijn	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 3, vierde, vijfde, zevende, negende, tiende, twaalfde en dertiende lid (Verdere bepalingen met	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	

betrekking tot toegang tot bestaande fysieke infrastructuur)			
Artikel 4, eerste en derde lid (Transparantie over fysieke infrastructuur)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 4, tweede lid (Meer informatie eisen)	Niet geïmplementeerd	Lidstaat kan meer informatie over bestaande fysieke infrastructuur eisen	Geen gebruikmaking optie in verband met beleid omtrent nationale koppelen
Artikel 4, vierde lid (Vrijstelling beschikbaar stellen minimuminformatie)	Niet geïmplementeerd	Lidstaat kan gemeenten met minder dan 3500 inwoners vrijstellen van verplichting om minimuminformatie beschikbaar te stellen	Geen gebruikmaking optie omdat voor gemeenten ook al dezelfde informatieplichten gelden en er geen onderscheid is tussen kleinere en grotere gemeenten
Artikel 4, vijfde lid (Inspectie)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan administratieve aspecten verzoek vaststellen	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 4, zesde en zevende lid (Uitzondering verplichting minimuminformatie en inspectie)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan bepalen welke fysieke infrastructuur niet is onderworpen aan verplichtingen met betrekking tot minimuminformatie en inspectie	Zie hoofdstuk 2, onder toegang tot fysieke infrastructuur, van deze MvT
Artikel 4, achtste lid (Vertrouwelijkheid)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 5, eerste lid (Coördinatie van civiele werken)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 5, tweede lid (Verzoek coördinatie van civiele werken)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan administratieve aspecten verzoek vaststellen	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 5, derde lid (Onredelijke verzoeken in geval van plattelands- of afgelegen gebieden)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan bepalen welke verzoeken om coördinatie van civiele werken als onredelijk beschouwd kunnen worden in geval van plattelands- of afgelegen gebieden	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 5, vierde lid (Onredelijke verzoeken)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 5, vijfde lid (Uitzonderingen coördinatie civiele werken)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan bepalen voor welke civiele werken de verplichting tot coördinatie niet van toepassing is en voor welke civiele werken coördinatie niet mag	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 5, zesde lid (Richtsnoeren Berec)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	

Artikel 6, eerste lid (Transparantie over geplande civiele werken)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 6, tweede lid (Uitzonderingen transparantie over geplande civiele werken)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan bepalen voor welke civiele werken de verplichting tot transparantie omtrent coördinatie niet van toepassing is en voor welke civiele werken transparantie omtrent coördinatie niet mag	Zie hoofdstuk 2, onder coördinatie van civiele werken, van deze MvT
Artikel 7, eerste lid (Consistentie vergunningsprocedure)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 7, tweede lid (Bevoegde autoriteiten stellen informatie vergunningsprocedure beschikbaar)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 7, derde lid (Aanvraag vergunning in elektronische vorm)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan gedetailleerde procedures voor opvragen informatie vaststellen	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 7, vierde lid (Afwijzing vergunning indien niet informatie beschikbaar is gesteld)	Artikel I, onderdelen E en F, artikel 5a.6 (nieuw)	Lidstaat kan striktere regels stellen	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 7, vijfde lid (Termijn vergunningverlening)	Artikel I, onderdeel F, artikelen 5a.4 (nieuw) en 5a.7 (nieuw)	Lidstaat kan redenen voor verlenging bepalen	Zie hoofdstuk 3, onder hoofdstuk 5a, van deze MvT
Artikel 7, zesde tot en met twaalfde lid (Vereisten vergunningverleningsprocedure)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 8 (Uitblijven van een beslissing over de vergunningsaanvraag)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.5 (nieuw)	Lidstaat heeft de keuze om van stilzwijgende goedkeuring bij vergunningsaanvragen af te wijken	Zie hoofdstuk 2, onder vergunningen, van deze MvT
Artikel 9, eerste en tweede lid (Aanwijzing vrijstellingen van vergunningsprocedures)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat wijst soorten civiele werken aan	Zie hoofdstuk 2, onder vergunningen, van deze MvT
Artikel 9, derde lid (Situaties waarin bevoegde autoriteiten vergunningen kunnen eisen)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 9, vierde lid (In kennis stellen voornemen om met civiele werken te beginnen)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Lidstaat kan eisen dat exploitanten bevoegde autoriteiten in kennis stellen van voornemen om met civiele werken te beginnen	Zie hoofdstuk 2, onder vergunningen, van deze MvT
Artikel 10 (Fysieke binnenhuisinfrastructuur en binnenhuisglasvezelbekabeling)	Implementatie door middel van wijziging Bbl	Lidstaat stelt normen vast en wijzen categorieën gebouwen aan waar verplichtingen betreffende de fysieke binnenhuisinfrastructuur en	Zie hoofdstuk 2, onder aanleg en toegang binnen gebouwen, van deze MvT

		binnenhuisglasvezelbekabeling niet van toepassing op zijn.	
Artikel 11, eerste tot en met vierde lid (Toegang tot fysieke binnenhuisinfrastructuur)	Artikel I, onderdeel B	Lidstaat kan striktere regels stellen	Zie artikelsgewijze toelichting bij artikel I, onderdeel B
Artikel 11, vijfde en zesde lid (Geen afbreuk eigendomsrecht en publicatie richtsnoeren)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 12 (Digitalisering van centrale informatiepunten)	Implementatie wordt vorm gegeven door feitelijk handelen.	Geen	
Artikel 13, eerste lid (Geschillenbeslechting)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Lidstaat kan bepalen dat bevoegde nationale instantie voor geschillenbeslechting bevoegd is geschillen betreffende doorgangsrechten te beslechten	Niet relevant voor Nederland omdat geen gebruik wordt gemaakt van doorgangsrechten
Artikel 13, tweede lid (Termijnen geschillenbeslechting)	Artikel I, onderdeel N	Geen	
Artikel 13, derde lid (Vaststelling billijke en redelijke voorwaarden)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 13, vierde lid (Bekendmaking besluit)	Implementatie door middel van bestaande regelgeving (artikel 12.7 Tw)	Geen	
Artikel 14, eerste lid (Aanwijzing nationale instantie voor geschillenbeslechting)	Artikel I, onderdeel L	Lidstaat wijst nationale instantie voor geschillenbeslechting aan	Zie hoofdstuk 2, onder geschillenbeslechting, van deze MvT
Artikel 14, tweede lid (Juridisch onderscheiden en functioneel onafhankelijk)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 14, derde lid (Vergoedingen voor kosten)	Implementatie door middel van bestaande regelgeving (artikel 6a Instellingswet ACM)	Geen	
Artikel 14, vierde lid (Meewerkingsplicht)	Implementatie door middel van bestaande regelgeving (artikel 6b Instellingswet ACM en artikel 12.6 Tw)	Geen	
Artikel 14, vijfde lid (Aanwijzing bevoegde instantie centraal informatiepunt)	Artikel I, onderdeel F, artikel 5a.4 (nieuw)	Geen	

Artikel 14, zesde en zevende lid (Eisen bevoegde instanties)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 14, achtste en negende lid (Bekendmaking taken bevoegde instanties)	Implementatie wordt vorm gegeven door feitelijk handelen.	Geen	
Artikel 14, tiende lid (Beroep tegen besluit bevoegde instantie)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 15 (Sancties)	Implementatie door middel van bestaande regelgeving (artikelen 15.2, tweede lid, 15.2a, tweede lid, en 15.4, tweede lid Tw)	Lidstaat stelt sancties vast betreffende schending verordening	
Artikel 16 (Verslag en monitoring)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 17 (Wijzigingen van Verordening (EU) 2015/2120)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 18 (Intrekking)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
Artikel 19 (Inwerkingtreding en toepassing)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	